

Krzysztof Jaworski

Gilów, st. 1, gm. Niemcza, woj.
wałbrzyskie, AZP 88-26/32

Informator Archeologiczny : badania 31, 183

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

wału fazy poprzedniej, a częściowo na warstwach zastoiskowych. Szerokość poszczególnych stosów wynosiła około 2 m. W granicach eksplorowanego wykopu nie uchwycono konstrukcji zwieńczającej umocnienia opisywanej fazy. Odślonięto jedynie na ich stoku warstwę intensywnej spalenizny, nasyconą dużymi fragmentami spalonego drewna. Wyniki analiz dendrochronologicznych pozwalają na datowanie wzniesienia wału fazy 2. na około 970 r. Jego zniszczenie najprawdopodobniej wiązać można z najazdem Brzetysława na Wielkopolskę (1039 r.).

Faza 3. Z ostatnią fazą wiąże się odsłonięty tuż pod humusem płaszcz kamienny oraz uchwycona w niewielkim fragmencie konstrukcja zwieńczająca. Profilowi obronnemu tej fazy przyporządkować można zarejestrowaną w roku ubiegłym kamiennieo-glinianą odsadzkę. Płaszcz kamienny w górnej partii zachował się bardzo słabo, w przeciwieństwie do dolnej części nasypu. Zbudowany był z jednej warstwy dużych, niekiedy przyciosanych kamieni narzutowych. Od spalenizny związanej z fazą 2. oddzielała go głównie gliniasta, a częściowo i piaszczysta pokrywa, o maksymalnej miąższości około 0,8 m. Układ spalonego drewna odsłoniętej w niewielkim zakresie konstrukcji zwieńczającej sugeruje konstrukcję skrzyniową.

Kościół pw. św. Jana Chrzciciela. W wykopie południowym (wewnętrznym) tuż pod humusem odsłonięto fragment *ossuarium* wkopanego w zalegającą poniżej warstwę rumowiskową miąższości około 1 m, zalegającą na częściowo zniszczonej ławie fundamentowej muru. Na poziomie spągu rumowiska zaprzestano eksploracji tej części wykopu. Odmiennie przedstawiała się stratygrafia w północnej partii wykopu, gdzie częściowo pod nowożytną warstwą niwelacyjną, a częściowo tuż pod humusem odsłonięto warstwę osadniczą, przylegającą do dolnej partii badanego muru. Zawarty w niej materiał ceramiczny pozwala datować ją na połowę XI wieku. Pod tą warstwą zalegało nakładające się na ławę fundamentową muru rumowisko kamienne – na poziomie jego stropu zaprzestano tegorocznej eksploracji wykopu. Odsłonięty podczas badań na całej zachowanej wysokości (około 11,5-1,7 m) mur wykazuje dwojaki sposób budowy, sugerujący dwufazowość jego powstania. Wyższą partię tworzyły duże, nieregularnego kształtu, ociosane kamienie, ułożone warstwami. Dolna część muru, poniżej szerokiej na około 7 cm odsadzki, charakteryzowała się już odmiennym wątkiem lica, którego głównym elementem budującym były różnej wielkości płyty kamienne, uzupełniane miejscami większymi ciosami. Kamienie te spojone były bladotławą zaprawą. W świetle wyników tegorocznych badań można postawić hipotezę o dwóch fazach powstania kościoła, z których pierwszą, w oparciu o wstępne datowanie ceramiki pozyskanej z przylegającej do lica muru warstwy osadniczej, odnieść można prawdopodobnie do 1 połowy XI stulecia. Wnioski te zweryfikuje z pewnością planowana kontynuacja badań.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy – Oddział w Gieczu.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Studiach Lednickich”.

Badania będą kontynuowane.

GILÓW, st. 1, gm. Niemcza, woj. wałbrzyskie, AZP 88-26/32

- grodzisko wczesnośredniowieczne

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Krzysztofa Jaworskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kolejny sezon badań wykopaliskowych. Prace prowadzono w obrębie wykopu nr I, III i V

Wykop I – badania mające na celu uchwycenie zabudowy przywalnej

Wykop III – badania oblicówki wewnętrznej wału grodu

Wykop V – kontynuacja badań z 1996 roku i zakończenie eksploracji budynku nr 1 na majdanie podgrodzia.

W wykopie nr I i V znaleziono zabytki ruchome o proveniencji wielkomorawskiej.

Materiały znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Badania będą kontynuowane.